

י"ג תמוז, תשפ"ה
09 יולי, 2025
מש/11155

לכבוד

מועצת עיריית נס ציונה

א.ג.נ.,

הנדון: בקשה לפטור מארנונה ל"מוסד מתנדב לשירות הציבור"
ע"ש עמותת בת עמי- אמונה אלומה (ע"ר)
דברי הסבר

1. סעיף 5(י) לפקודת מסי העירייה ומסי הממשלה (פיטורין), 1938 (להלן: "פקודת הפיטורין"), קובע כי כל רכוש שמוסד מתנדב לשירות לציבור, משתמש בו אך ורק לשירות לציבור – יהיה פטור מתשלום ארנונה, בתנאי שהמוסד קיבל אישור בדבר היותו "מוסד מתנדב לשירות הציבור".
2. עד לשנת 2019 ההכרה האמורה ניתנה על ידי משרד הפנים; החל משנת 2019, נכנס לתוקפו תיקון לסעיף 5(י), אשר קבע כי הסמכות להכרה במוסד כ"מוסד מתנדב לשירות הציבור" תהא של מועצת הרשות המקומית, אשר תאשר מתן פטור לפי סעיף זה בהתאם לתנאים וכללים שקבע המנהל הכללי של משרד הפנים, וזאת לאחר שהונחה בפניה חוות דעתה של וועדת הנחות.
3. פקודת הפיטורין קובעת כי מועצת הרשות תאשר מתן פטור לפי סעיף זה רק בהתאם לתנאים וכללים שקבע המנהל הכללי של משרד הפנים.
4. התנאים והכללים להכרה של מוסד כ"מוסד מתנדב לשירות לציבור" נקבעו בחוזר מנכ"ל 5/2019 מחודש אפריל 2019 (להלן: "חוזר המנכ"ל").
5. חוזר המנכ"ל קבע קריטריונים מצטברים, אשר רק בהתקיימם ניתן להכיר במוסד כ"מתנדב לשירות הציבור" ולהעניק לו את הפטור המבוקש מארנונה.
6. להלן הקריטריונים המופיעים בסעיף 3.2 לחוזר המנכ"ל:
 - (1) מטרת המוסד היא העלאת רוחות הציבור.
 - (2) המוסד אינו גובה תמורה עבור פעולותיו, או שהתמורה שהוא גובה נמוכה ב-50% לפחות ממחירי השוק ומשקפת את הפן ההתנדבותי של המוסד.
 - (3) המוסד אינו פועל למטרת רווח ואינו עוסק ב"פעילות עסקית" או שהיקף הפעילות העסקית הינו שולי ביחס לפעילותו הכלכלית של המוסד. בקביעת פעילות כ"פעילות עסקית" יש להתחשב בין השאר, במבחנים הבאים:
 - א. מוסד המתחרה בסקטור העסקי מבחינת אופי השירותים והמוצרים שהוא מספק, ייחשב כמוסד עסקי.
 - ב. ככל שהמוסד מספק סחורות ושירותים לגופים עסקיים, תגבר הנטייה לראות בו גוף עסקי.
 - (4) מפעילי המוסד ופטרוניו אינם מפקים כל הנאה כלכלית אישית, לבד משכר סביר שהוא פונקציה של תרומתם הישירה, זאת בהתחשב, בין השאר, בהיקף פעילותו הכספית הכוללת של המוסד. מבלי לגרוע מן האמור, אין לאשר עמידה של מוסד בקריטריון זה, אם שכרו של מנכ"ל המוסד (ברוטו) עולה על שכרו של מנכ"ל משרד ממשלתי (ברוטו).

- 5) המוסד פועל בתוך קהילת הרשות המקומית ופעילותו משרתת בעיקר את תושבי אותה הרשות המקומית. הוראות קריטריון זה לא יחולו על מוסד מתנדב שעיקר פעילותו בענייני בריאות, בענייני רווחה או בענייני חינוך לתלמידים עד גיל 25.
- 6) פעילות המוסד היא בתחומים שבהם רשות מקומית פועלת ומוסמכת לפעול, כגון: רווחה, בריאות, חינוך וכד'.
- 7) המוסד מרכז פעילות בתחום מסוים ולא נועד לטפל במקרה ספציפי, פעילותו נמשכת לאורך זמן והקמתו לא נועדה למטרה אד-הוק.
- 8) (א) התמיכה הממשלתית ו/או העירונית שניתנה למוסד אינה עולה על 50% מהכנסותיו הכוללת של המוסד.
- (ב) על אף האמור בסעיף (א) במידה שהתמיכה עולה על 50% ונמוכה מ-75%, רשאית מועצת הרשות המקומית לאשר מוסד זה, עפ"י המלצת ועדת הנחות של הרשות המקומית.
- 9) המוסד אינו עוסק בפעילות פוליטית ואינו נתמך על ידי גוף פוליטי.
- 10) לא יינתן פטור גורף לכלל נכסי המוסד, אלא לנכס שלגביו מבוקש הפטור, אשר משמש את המוסד אך ורק למתן שירות התנדבותי לטובת הציבור ואינו משמש לכל פעילות של אדם/גוף אחר.
- 11) המוסד מחזיק באישור בדבר ניהול תקין תקף. מוסד שהוא עמותה יצרף אישור מרשם העמותות על ניהול תקין; מוסד שהוא תאגיד שאינו למטרות רווח ושאינו עמותה, יצרף אישור ניהול תקין מן הרשם המתאים לפי דין; לעניין זה, "אישור ניהול תקין" – כפי שהורה הרשם הנוגע לעניין, אם הורה כאמור.
- 12) המוסד אינו נמנה בין סוגי הנכסים הזכאים לסעיף פטור אחר בפקודה, כגון: מוסדות חינוך, בריאות ודת.
- 13) המועצה רשאית שלא ליתן את הפטור על אף עמידתו של מוסד בתבחינים 1-12, וזאת בהתחשב במצבה הכספי של הרשות ובהפסד ההכנסה שייגרם לרשות המקומית כתוצאה ממתן הפטור.
7. חוזר המנכ"ל קובע כי משראתה המועצה שבקשת המוסד אינה עומדת באחד או יותר מן הקריטריונים – יש לדחות את הבקשה; במקרה של דחיית הבקשה יש לשלוח הודעה למוסד ולפרט בה את נימוקי הדחייה.
8. במקרים בהם המוסד המבקש חולק על החלטת המועצה, נתונה למוסד המבקש האפשרות לפנות לממונה על המחוז מטעם משרד הפנים תוך 30 ימים מיום שנמסרה לו הודעה בעניין, תוך צירוף החלטת המועצה וחוות הדעת של ועדת הנחות.
9. חוזר המנכ"ל קובע כי הממונה על המחוז לא יאשר בקשה לפטור למוסד אשר אינו עומד בכלל התנאים והכללים שנקבעו בו.
- מצ"ב העתק מחוזר המנכ"ל ומסעיף 5 לפקודת הפיטורין, מסומן "א" ו- "ב" בהתאמה.
10. בעניינו, מדובר בבקשה של רשת עמותות בת עמי-אמונה אלומה (ע"ר), (להלן: "העמותה"), לפטור מארנונה לשנת 2025, בהתאם לסעיף 5(י) לפקודת מסי העיריה ומסי הממשלה (פיטורין), 1938 (להלן: "הבקשה"), בנוגע לנכס אשר נמצא ברחוב הרצל 1/2, המשמש לצרכי דיור לבנות שירות לאומי, כאשר העמותה מחזיקה בנכס החל מיום 01.09.2020 (להלן: "הנכס").

11. כאמור, משראתה המועצה כי המוסד אינו עומד באחד או יותר מהקריטריונים שנקבעו בחוזר המנכ"ל, עליה לדחות את הבקשה.
על כן, יש לדחות את בקשת העמותה מהנימוקים הבאים:

11.1 קריטריון מספר 8 לחוזר המנכ"ל קובע כי בכדי להכיר במוסד כ"מוסד מתנדב לשירות הציבור" נדרש כי התמיכה הממשלתית ו/או העירונית שניתנה למוסד לא תעלה על 50% מהכנסותיו הכוללות של המוסד. בעניינו, על פי הדו"ח הכספי של העמותה, עולה כי התמיכה הממשלתית עולה על 50% מהכנסות העמותה ולכן אינה עומדת בקריטריון זה.

11.2 כמו כן, קריטריון מספר 10 קובע כי לא יינתן פטור גורף לכל נכסי המוסד, אלא לנכס שלגביו מבוקש הפטור, אשר משמש את המוסד אך ורק למתן שירות התנדבותי לטובת הציבור ואינו משמש לכל פעילות של אדם או גוף אחר, וכי בהתאם לאמור וככלל, נכס המשמש למגורים הנמצא באחזקתו של מוסד אינו עומד בקריטריון זה, למעט נכס למגורים העומד במספר תנאים מצטברים, כאשר אחד מהם קובע כי על הנכס לשמש למגורים של יחידים אשר השירות ההתנדבותי שניתן על ידי המוסד, מכוון עבורם. בעניינו, הנכס לגביו מבוקש הפטור משמש כנכס למגורים של מתנדבות העמותה ולא מתקיימת בו פעילות התנדבותית. על כן, העמותה אינה עומדת גם בקריטריון זה.

12. וועדת ההנחות בישיבתה מיום 26.06.2025, בחנה את הבקשה, ואת חוות הדעת של מנהל אגף ההכנסות- אילן קדוש, והחליטה לדחות את הבקשה לאור אי עמידה במלוא הקריטריונים כאמור.

מצ"ב פרוטוקול וועדת הנחות מיום 26.06.2025, וחוות הדעת של אילן קדוש, מסומן "ג"
ו- "ד" בהתאמה.

בכבוד רב,

שולמית מנדלמן-כהן, עו"ד
היועצת המשפטית לעירייה

א

מדינת ישראל
משרד הפנים

חוזה מנכ"ל

מספר 5/2019

חוזר המנהל הכללי 5/2019
"ניסן, תשע"ט, 15 אפריל, 2019"

תנאים וכללים למתן פטור מארנונה למוסד מתנדב לשירות הציבור

סעיף 5(י) לפקודת מסי העירייה ומסי הממשלה (פיטורין), 1938 (להלן: "הפקודה"), קובע כי "כל רכוש שמוסד-מתנדב לשירות הציבור משתמש בו אך ורק לשירות הציבור" יהיה פטור מתשלום ארנונה, וזאת בתנאי שאותו מוסד קיבל אישור בדבר היותו "מוסד מתנדב לשירות הציבור".

יצוין, כי לאור הוראת סעיף 5(א) לפקודה, המדובר בפטור חלקי מתשלום ארנונה בשיעור שני שלישים.

עד לאחרונה קבע סעיף 5(י) לפקודה (להלן: "סעיף 5(י)"), כי אישור כאמור יינתן על ידי שר הפנים, אשר אצל את סמכותו זאת לממונים על המחוזות במשרד הפנים וכן לממונה על היישובים הישראליים באיו"ש. כמו כן, על מנת לקבוע מיהו "מוסד מתנדב לשירות הציבור" הזכאי לקבלת הפטור, גיבש משרד הפנים זה מכבר רשימה של קריטריונים מצטברים, שמוסד המבקש את הפטור חייב לעמוד בהם לשם קבלת האישור. העיקריים שבהם פורסמו ב"נוהל בקשה לקבלת פטור מארנונה למוסד מתנדב לשירות הציבור", במסגרת חוזר מנכ"ל משרד הפנים 2/1999.

ביום 9.1.2019 נכנס לתוקפו החוק לתיקון פקודת מסי העירייה ומסי הממשלה (פיטורין) (מס' 32), התשע"ט-2019 (להלן – "תיקון מס' 32"). במסגרת חוק זה, תוקן סעיף 5(י) כך שייקבע שסמכות האישור האמורה של "מוסד מתנדב לשירות ציבור" תהא של מועצת הרשות המקומית, אשר תאשר מתן פטור לפי סעיף זה רק בהתאם לתנאים וכללים שקבע המנהל הכללי של משרד הפנים ולאחר שהונחה לפניה חוות דעתה של ועדת ההנחות של הרשות המקומית לעניין בקשה שהוגשה למתן פטור.

בהמשך לכך נקבע, כי אם לא אישרה מועצת רשות מקומית מתן פטור לפי סעיף קטן זה, יאשר שר הפנים את מתן הפטור, אם התקיימו במבקש הפטור התנאים והכללים שנקבעו כאמור. יצוין, כי שר הפנים אצל סמכות זו לממונים על המחוזות ולממונה על היישובים הישראליים באיו"ש (להלן – הממונים). יובהר, כי שיקול דעתו של שר הפנים (ושל הממונים שהשר אצל להם את הסמכות) אינו מוגבל לבחינת נימוקיה של מועצת הרשות המקומית בדבר דחיית הבקשה. האישור יינתן, בהתאם להוראת החוק, לאחר בחינת הבקשה בכללותה ולאחר שנמצא כי המוסד עומד בכלל התנאים והכללים שנקבעו לעניין זה.

להלן הנוסח הנוכחי של סעיף 5(י), לאחר כניסתו לתוקף של תיקון מס' 32 לפקודה:

5. הנכסים דלקמן יהיו פטורים מהארנונה הכללית דהיינו:

(י) (1) כל רכוש שמוסד-מתנדב לשירות הציבור משתמש בו אך ורק לשירות הציבור, בתנאי שאותו מוסד קיבל את אישור מועצת הרשות המקומית לצורך פיטורין עפ"י סעיף זה ואולם מתן פטור על פי סעיף זה למוסד מתנדב שעיקר פעילותו בענייני בריאות, בענייני רווחה או בענייני חינוך לתלמידים עד גיל 25, לא יותנה בכך שפעילותו משרתת בעיקר את תושבי הרשות המקומית שבה הוא פועל, ולעניין מוסד שעיקר פעילותו בענייני חינוך כאמור – מתן פטור כאמור לא יותנה גם בקיומו של רישוי; הוראות פסקה זו לעניין מוסד שעיקר פעילותו בענייני חינוך כאמור, יחולו גם על מוסד חינוך כמשמעותו בסעיף 4 או 5 שאינו מקבל פטור מארנונה לפי אותם סעיפים,

חוזר המנהל הכללי 5/2019
י' ניסן, תשע"ט, 15 אפריל, 2019

בשל אי-עמידה בתנאים שנקבעו בהם; לעניין זה, "רישוי" – כל אחד מאלה: רישיון או פטור כמשמעותו בחוק פיקוח על בתי ספר, התשכ"ט-1969, אכרזה או הוראת פטור – לפי חוק לימוד חובה, התש"ט-1949, רישיון או הכרה – לפי חוק מוסדות תרבותיים יחודיים, התשס"ח-2008, ורישום או פטור – לפי פקודת החינוך [נוסח חדש], התשל"ח-1978;

(2) פטור מארנונה כאמור בסעיף קטן זה יהיה לתקופה שלא תפחת משלוש שנים, ובלבד שהחל מהשנה השנייה למתן הפטור ימסור המוסד, בתחילת כל שנה, תצהיר ולפיו לא חל שינוי במטרתו ופעילותו מעת קבלת הפטור;

(3) הוראות סעיף קטן זה יחולו לגבי כל הרשויות המקומיות המתקצבות בתקציב המדינה;

(4) מועצת הרשות המקומית תאשר מתן פטור לפי סעיף קטן זה רק בהתאם לתנאים וכללים שקבע המנהל הכללי של משרד הפנים ולאחר שהונחה לפניו חוות דעתה של ועדת ההנחות של הרשות המקומית לעניין בקשה שהוגשה למתן פטור; תנאים וכללים כאמור אינם טעונים פרסום ברשומות;

(5) לא אישרה מועצת רשות מקומית מתן פטור לפי סעיף קטן זה, יאשר שר הפנים את מתן הפטור אם התקיימו במבקש הפטור התנאים והכללים כאמור בפסקה (4);

(6) בסעיף קטן זה, "ועדת הנחות" –

(א) בעירייה – כמשמעותה בסעיף 149 לפקודת העיריות;

(ב) במועצה מקומית – כמשמעותה בהוראות לפי סעיף 12 לחוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב), התשנ"ג-1992.

שימת הלב לכך שבהתאם להוראת התחולה שנקבעה בסעיף 2 לתיקון מס' 32 לפקודה, הוראות תיקון מס' 32 חלות לגבי בקשות לפטור מארנונה כללית המוטלת לעניין שנת הכספים 2019 ואילך, בעוד שלגבי בקשות לפטור מארנונה כללית לעניין שנת כספים שקדמה לשנת הכספים 2019, ימשיכו לחול הוראות סעיף 5(נ) לפקודה, כנוסחו ערב פרסומו של תיקון מס' 32.

יודגש, כי האבחנה שנעשתה בהוראת התחולה האמורה אינה נגזרת ממועד הגשת הבקשה אלא משנת המס שלשמה הוגשה הבקשה. משכך, הרינו להבהיר כי בהתאם להוראת התחולה, אין למועצת הרשות המקומית סמכות לאשר פטור לפי סעיף 5(נ) ביחס לשנת כספים שקדמה לשנת 2019. סמכות האישור לגבי שנים אלה נתונה בהתאם להוראות המחוקק בידי שר הפנים (כך בהתאם להוראת סעיף 5(נ) לפקודה, כנוסחה ערב פרסומו של תיקון מס' 32) יצוין, כי השר אצל לממונים את סמכותו גם לעניין זה.

בהתאם לזאת, ובתוקף סמכותו לפי סעיף 5(נ) לפקודה, קבע המנהל הכללי של משרד הפנים את התנאים והכללים אשר רק על פיהם יאושר מתן פטור ל"מוסד מתנדב לשירות הציבור" לפי סעיף 5(נ) לפקודה.

למען הסדר הטוב מובהר, כי ככל שהדבר נוגע לבקשות שחל עליהן תיקון מס' 32 לפקודה, קרי בקשות אשר הסמכות לאשרן נתונה למועצת הרשות המקומית – באים תנאים וכללים אלה במקום "נוהל בקשה לקבלת פטור מתשלום ארנונה למוסד מתנדב לשירות הציבור", שפורסם בחוזר מנכ"ל משרד הפנים 2/1999 ובעדכונים לו.

חוזר המנהל הכללי 5/2019
י' ניסן, תשע"ט, 15 אפריל, 2019

תנאים וכללים למתן פטור מארנונה למוסד מתנדב לשירות הציבור לפי סעיף 5(י) לפקודת מסי העיריה ומסי הממשלה (פיטורין), 1938

בתוקף סמכותו לפי סעיף 5(י)(4) לפקודת מסי העיריה ומסי הממשלה (פיטורין), 1938 (להלן – הפקודה), קובע המנהל הכללי של משרד הפנים תנאים וכללים אלה:

1. הגדרות

1.1. בנוהל זה –

- (1) "ועדת ההנחות" – כהגדרתה בסעיף 5(י)(6) לפקודה.
- (2) "המועצה" – מועצת הרשות המקומית.
- (3) "הממונה" – הממונה על המחוז במשרד הפנים או הממונה על היישובים הישראליים באיו"ש, לפי העניין.

2. הגשת בקשה למתן פטור לרשות המקומית

- 2.1. מוסד המבקש לקבל פטור מארנונה (להלן – מוסד) לפי סעיף 5(י) לפקודה, יגיש לרשות המקומית שבתחומה מצוי הנכס בקשה בטופס הקבוע בנספח א', בצירוף המסמכים המפורטים בנספח ב'.
- 2.2. מוסד המבקש לקבל פטור עבור מספר נכסים המצויים ברשויות מקומיות שונות, יגיש בקשה נפרדת לכל אחת מהרשויות המקומיות שהנכסים נמצאים בתחומן.
- 2.3. בקשה לפטור תוגש לרשות המקומית עד יום 1 באפריל בשנת הכספים הראשונה אשר בגינה מוגשת הבקשה.
- 2.4. בקשה לפטור שהוגשה לאחר המועד שנקבע בסעיף 2.3 תידחה ללא דיון.
- 2.5. על אף האמור בסעיף 2.4, רשאית ועדת משנה של ועדת ההנחות בהרכב יושב ראש ועדת ההנחות, הגזבר והיועץ המשפטי, לבקשתו של מוסד, להאריך את המועד להגשת בקשה לפטור על ידי המוסד, ובלבד שמשך ההארכה לא יעלה על 30 ימים מהמועד שנקבע בסעיף 2.3, ומטעמים מיוחדים שיירשמו.

3. החלטת מועצת הרשות המקומית לגבי הבקשה

- 3.1. החלטת המועצה לגבי הבקשה לפטור תינתן לא יאוחר מיום 1 ביוני של השנה שבה הוגשה הבקשה.
- 3.2. לא תאשר המועצה מתן פטור למוסד אשר אינו עומד בכלל התבחינים (הקריטריונים) המפורטים בסעיף זה, ולאחר שהונחה בפניה חוות דעת של ועדת ההנחות לעניין בקשה שהוגשה למתן פטור בטופס הקבוע בנספח ג'.

- (1) מטרת המוסד היא העלאת רווחת הציבור.
- (2) המוסד אינו גובה תמורה עבור פעולותיו, או שהתמורה שהוא גובה נמוכה ב-50% לפחות ממחירי

חוזר המנהל הכללי 5/2019
"ניסן, תשע"ט, 15 אפריל, 2019"

השוק ומשקפת את הפן ההתנדבותי של המוסד.

(3) המוסד אינו פועל למטרת רווח ואינו עוסק ב"פעילות עסקית" או שהיקף "הפעילות העסקית" הינו שולי ביחס לפעילות הכללית של המוסד. בקביעת פעילות כ"פעילות עסקית" יש להתחשב, בין השאר, במבחנים הבאים:

(א) מוסד המתחרה בסקטור העסקי מבחינת אופי השירותים והמוצרים שהוא מספק, ייחשב כמוסד עסקי.

(ב) ככל שהמוסד מספק סחורות ושירותים לגופים עסקיים, תגבר הנטייה לראות בו גוף עסקי.

(4) מפעילי המוסד ופטרוניו אינם מפיקים כל הנאה כלכלית אישית, לבד משכר סביר שהוא פונקציה של תרומתם הישירה, זאת בהתחשב, בין השאר, בהיקף פעילותו הכספית הכוללת של המוסד. מבלי לגרוע מן האמור, אין לאשר עמידה של מוסד בקריטריון זה, אם שכרו של מנכ"ל המוסד (ברוטו) עולה על שכרו של מנכ"ל משרד ממשלתי (ברוטו).

(5) המוסד פועל בתוך קהילת הרשות המקומית ופעילותו משרתת בעיקר את תושבי אותה הרשות המקומית.

הוראות קריטריון זה לא יחולו על מוסד מתנדב שעיקר פעילותו בענייני בריאות, בענייני רווחה או בענייני חינוך לתלמידים עד גיל 25.

(6) פעילותו של המוסד היא בתחומים שבהם רשות מקומית פועלת ומוסמכת לפעול, כגון: רווחה, בריאות, חינוך וכד'.

(7) המוסד מרכז פעילות בתחום מסוים ולא נועד לטפל במקרה ספציפי, פעילותו נמשכת לאורך זמן והקמתו לא נועדה למטרה אד-הוק.

(8) (א) התמיכה הממשלתית ו/או העירונית שניתנה למוסד אינה עולה על 50% מהכנסותיו הכוללות של המוסד (למען הסר ספק ומבלי לגרוע מהאמור, יצוין כי דין תמיכה מהסוכנות היהודית כדין תמיכה ממשלתית).

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), במידה שהתמיכה עולה על 50% ונמוכה מ-75%, רשאית מועצת הרשות המקומית לאשר מוסד זה, עפ"י המלצת ועדת ההנחות של הרשות המקומית.

(9) המוסד אינו עוסק בפעילות פוליטית ואינו נתמך על ידי גוף פוליטי.

(10) לא יינתן פטור גורף לכל נכסי המוסד, אלא לנכס שלגביו מבוקש הפטור, אשר משמש את המוסד אך ורק למתן שירות התנדבותי לטובת הציבור ואינו משמש לכל פעילות של אדם או גוף אחר.

יובהר כי בהתאם לאמור וככלל, נכס המשמש למגורים הנמצא באחזקתו של מוסד אינו עומד בקריטריון זה.

על אף האמור, ניתן יהיה לראות נכס המשמש למגורים הנמצא באחזקתו של מוסד כעומד בקריטריון זה רק בהתקיים כל התנאים הבאים:

(א) הנכס משמש אך ורק למגורים של יחידים אשר השירות ההתנדבותי שניתן על ידי המוסד מכוון עבורם;

(ב) מגורי היחידים בנכס מהווים חלק מתכלית פעילות המוסד והם נדרשים ומתחייבים

חוזר המנהל הכללי 5/2019
י' ניסן, תשע"ט, 15 אפריל, 2019

לצורך קיום פעילות ההתנדבותית סדירה ושיטתית;

(ג) מגורי היחידים בנכס מתחייבים לצורך מתן השירות הניתן ליחידים האמורים על ידי המוסד המתנדב והשירות לא יינתן להם על ידי המוסד, אלא בכפוף למגוריהם בנכס המגורים האמור.

(11) המוסד מחזיק באישור בדבר ניהול תקין תקף. מוסד שהוא עמותה יצרף אישור מרשם העמותות על ניהול תקין; מוסד שהוא תאגיד שאינו למטרות רווח ושאינו עמותה, יצרף אישור על ניהול תקין מן הרשם המתאים לפי דין, לעניין זה, "אישור ניהול תקין" – כפי שהורה הרשם הנוגע לעניין, אם הורה כאמור.

(12) המוסד אינו נמנה בין סוגי הנכסים הזכאים לפטור לפי סעיף אחר בפקודה, כגון מוסדות חינוך, בריאות ודת.

(13) המועצה רשאית שלא ליתן את הפטור על אף עמידתו של מוסד בתבחינים 1-12, וזאת בהתחשב במצבה הכספי של הרשות המקומית ובהפסד ההכנסה שייגרם לרשות המקומית כתוצאה ממתן הפטור.

- 3.3 ראתה המועצה כי בקשת המוסד לפטור אינה עומדת באחד או יותר מן התבחינים – תדחה את הבקשה.
- 3.4 החליטה המועצה על החלטה בבקשה לפטור, תודיע על כך הרשות המקומית למוסד בתוך 7 ימים מיום שקיבלה המועצה את החלטתה באמצעות משלוח לכתובת דואר אלקטרוני אותה מסר המוסד בבקשתו. אין באמור בכדי לגרוע מיכולתה של הרשות המקומית למסור את ההודעה באמצעים נוספים.
- 3.5 החליטה המועצה על דחיית הבקשה לפטור, תפרט הרשות המקומית בהודעה לפי סעיף 3.4 את הנימוקים לכך ותציין בהודעה כי לאור דחיית הבקשה, רשאי המוסד, בתוך 30 ימים מיום שנמסרה לו ההודעה באמצעות דואר אלקטרוני כאמור בסעיף 3.4, לפנות לממונה בבקשה למתן פטור למוסד מתנדב לפי הוראות סעיף 4. הרשות המקומית תצרף להודעה העתקים מהחלטת המועצה וחוות הדעת של ועדת ההנחות.

4. הגשת בקשה לממונה והחלטה לגבי הבקשה

- 4.1 מוסד שהמועצה החליטה לדחות את בקשתו לפטור, רשאי לפנות לממונה שבתחומו מצוי הנכס בבקשה כי יאשר את מתן הפטור.
- 4.2 לבקשה לפי סעיף 4.1 יצורפו המסמכים הבאים:
- (1) כלל מסמכי הבקשה המקורית, כפי שהוגשה לרשות המקומית.
- (2) החלטת מועצת הרשות המקומית בדבר דחיית הבקשה.
- (3) חוות הדעת של ועדת ההנחות ביחס לבקשה.
- 4.3 בקשה לפי סעיף 4.1 תוגש לממונה בתוך 30 ימים מיום שנמסרה למוסד הודעת המועצה לפי סעיף 3.4 לכתובת הדואר האלקטרוני שמסר המוסד בבקשתו.
- 4.4 לא יאשר הממונה על המחוז מתן פטור למוסד שאינו עומד בכלל התנאים והכללים שנקבעו בנוהל זה.

חוזר המנהל הכללי 5/2019
י' ניסן, תשע"ט, 15 אפריל, 2019

5. תוקף אישור מוסד מתנדב לשירות הציבור

5.1 פטור מארנונה למוסד מתנדב לשירות הציבור יינתן לשלוש שנים ובלבד שבתחילת כל שנה במהלך השנה השנייה והשלישית (עד ולא יאוחר מיום 1 באפריל באותן שנים), ימסור המוסד לרשות המקומית תצהיר בטופס הקבוע בנספח ד', שלפיו לא חל שינוי במטרותיו ופעילותו מעת קבלת הפטור.

6. הוראות כלליות

6.1 במסגרת הטיפול בבקשה, יגיש המוסד כל מסמך שיידרש לכך ובמועדים שייקבעו על ידי הרשות המקומית או הממונה מבלי לגרוע מהאמור יובהר, כי במסגרת הליך בחינת הבקשה על ידי הממונה, יהיה הממונה רשאי, ככל שעלה צורך בכך, לבקש מידע נוסף והבהרות, הן מהמוסד והן מהרשות המקומית.

6.2 לא הגיש המוסד את המסמכים שנתבקשו או שהמסמכים לא הוגשו במועד שנקבע, רשאים הרשות המקומית או הממונה, לפי העניין, לדחות את הבקשה על הסף.

7. הוראות מיוחדות למוסדות להשכלה גבוהה

7.1 הוראות אלה יחולו על מוסדות להשכלה גבוהה בשינויים אלה:

(1) על אף האמור בסעיף 3.2, מוסד להשכלה גבוהה יהיה זכאי להכרה כמוסד הזכאי לפטור מארנונה לפי סעיף 15 לפקודה, אף אם לא התקיימו בו התנאים המפורטים בתבחינים 1-12 בסעיף 3.2, ובלבד שעמד בתנאים אלה:

(א) המוסד הוא מוסד להשכלה גבוהה כמשמעותו בסעיף 9 לחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958 (להלן – המועצה להשכלה גבוהה), או מוסד הפועל בהיתר או באישור המועצה להשכלה גבוהה כאמור בסעיף 21 לחוק האמור, שהמדינה משתתפת בתקציבו ושכר הלימוד שנגבה מתלמידיו הוא בהתאם להנחיות הוועדה לתכנון ולתקצוב שליד המועצה להשכלה גבוהה;

(ב) הנכסים שעליהם יחול הפטור לפי סעיף זה יהיו אלה המשמשים את המוסד לצרכי לימוד או לצרכי מעונות סטודנטים של המוסד והמשמשים אך ורק למגורי סטודנטים הלומדים באותו מוסד ובתנאי שלא נעשית בהם פעילות עסקית.

(2) על אף האמור בסעיף 2.1, על מוסד להשכלה גבוהה המבקש פטור לפי סעיף זה לפנות בבקשה חתומה על ידי המנהל הכללי של המוסד, או מי שהוא הסמיך לכך, לרשות המקומית שבה נמצא המוסד, בה יפרט המוסד עמידתו בקריטריונים המפורטים בפסקה (1) בצירוף מסמכים ואישורים המעידים על כך

7

פרוטוקול ועדת הנחות מיום 26.06.2025
בקשה לפטור מארנונה-מוסד מתנדב

חברים:
יו"ר הועדה - ערן רפאל
חברת ועדה - ס. ראש העיר - סמדר אהרני
גבר העירייה - דר"ח ליאור בן עטיה
היועצת המשפטית לעירייה - עו"ד שילמית מנדלמן כהן
לשכה משפטית - עו"ד נועה חמו
מנהל אגף שומה וגביה - אילן קדיש

מס'	שם ומספר המסלם	כתובת הנכס	תיאור הבקשה	דיון	החלטה
1	העמותה לחינוך בשפלה 580622108 (ע"ר)	הסנונית 79	העמותה לחינוך בשפלה (להלן: "העמותה"), מפעילה, לשענת, "בית ספר דמוקרטי", הרשום כנכס מספר 550080803. הנכס מוחזק על ידי העמותה החל מיום 01.04.2017 עד ליום 31.08.2018. קיבלה העמותה הכרה ממשרד החינוך כ"בית ספר - מוכר שאינו רשמי" (ההחלטה ביום 01.09.2018). העמותה אינה מחויבת בדרישה לבית הספר ובקשותיה להכרה נדחות על ידי משרד החינוך מדי שנה; לפיכך, ובתנאי רישיון, העמותה אינה זכאית לקבלת פטור ע"פ פקודת הפטורים. כעת, מבוקש על ידי העמותה הכרה כ"מוסד מתנדב לשירות הציבורי" בהגדרתו בחוק המכיל 5/2019, אשר מסדיר ומפרט את הקריטריונים להכרה זו. העמותה הגישה בקשות דוחות לבקשה דן בשנים 2020-2024. בשנים 2020-2024- הקבועים בחוק המכיל, בשנת 2021 הבקשה נדחתה מבלי לדון בגופה של בקשה לאור הנשנת לאחר המועד הקבוע בחוק המכיל.	לאחר הצגת בקשת העמותה וחוות דעת מנהל אגף שומה וגביה, שבחן את הקריטריונים כמתחייב מחוקר מנכ"ל 5/2019, עולה כי העמותה אינה עומדת במלוא הקריטריונים שנקבעו, כמפורט בחוות הדעת המצורפת. בהתאם להוראות חוק המכיל, לא ניתן לאשר בקשה אשר אינה עומדת במלוא הקריטריונים שנקבעו בחוק. לאור זאת, ההמלצה המקצועית והמשפטית הינה לדחות את הבקשה לאור אי עמידה בקריטריונים.	כ"מוסד מתנדב לשירות הציבורי" לאור אי עמידה בקריטריונים המחייבים המופיעים בחוק המכיל
2	עמותת כיוונים (ע"ר) 580767515	המסגר 5	המבקשת, עמותת כיוונים (ע"ר), רשמה כעמותה רשומה בתואר "חוק העמותות, תשס"ח-1980, ביום 23.5.2023. על פי הצהרתה בבקשה, מפעילה המבקשת מרכז לטיפולים רגשיים עבור ילדים ממשפחות במצב סוציאלי-אקונומי נמוך. לשענתה, המבקשת מחזיקה בנכס המצוי ברחוב המסגר 5, הרשום בעירייה כנכס מספר 430132100, עם זאת, מבדיקת ספרי העירייה, עולה כי המבקשת עצמה אינה רשומה כמחזיקה בנכס אלא אנשים פרטיים המזוהים עם פעילות העמותה, וזאת החל מיום 30.6.2023 ועד למועד עיבתם את הנכס ביום 5.6.2025.	לאחר הצגת בקשת עמותת כיוונים וחוות דעת מנהל אגף שומה וגביה, שבחן את הקריטריונים כמתחייב מחוקר מנכ"ל 5/2019, עולה כי עמותת כיוונים אינה עומדת במלוא הקריטריונים שנקבעו, כמפורט בחוות הדעת המצורפת, בהתאם להוראות חוק המכיל, לא ניתן לאשר בקשה אשר אינה עומדת במלוא הקריטריונים שנקבעו בחוק. לאור זאת, ההמלצה המקצועית והמשפטית הינה לדחות את הבקשה לאור אי עמידה בקריטריונים.	כ"מוסד מתנדב לשירות הציבורי" לאור אי עמידה בקריטריונים המחייבים המופיעים בחוק המכיל
3	עמותת בת עמי - אמונה עלומה	הרצל 2/1	המבקשת, עמותת בת עמי - אמונה עלומה (ע"ר), רשמה כעמותה לפי חוק העמותות, תשס"ח-1980, ומפעילה עמותה שמטרתה על פי הצהרתה איננה מתנדבות ומתנדבים לשירות לאומי, שירות אזרחי או התנדבות קהילתית. במסגרת זו, המבקשת מחזיקה בנכס שברחוב הרצל 1/2 בעיר, הרשום כנכס מספר 600100200, מהווה דיוור לבנות שירות לאומי, כאשר המבקשת מחזיקה בנכס החל מיום 01.09.2020.	לאחר הצגת בקשת עמותת בת עמי - אמונה עלומה וחוות דעת מנהל אגף שומה וגביה, שבחן את הקריטריונים כמתחייב מחוקר מנכ"ל 5/2019, עולה כי עמותת בת עמי - אמונה עלומה, אינה עומדת במלוא הקריטריונים שנקבעו, כמפורט בחוות הדעת המצורפת, בהתאם להוראות חוק המכיל, לא ניתן לאשר בקשה אשר אינה עומדת במלוא הקריטריונים שנקבעו בחוק. לאור זאת, ההמלצה המקצועית והמשפטית הינה לדחות את הבקשה לאור אי עמידה בקריטריונים.	כ"מוסד מתנדב לשירות הציבורי" לאור אי עמידה בקריטריונים המחייבים המופיעים בחוק המכיל

ערן רפאל
יו"ר הועדה

כ"ט סיון, תשפ"ה
25 יוני, 2025

לכבוד
חברי ועדת הנחות

הנדון : בקשה לפטור מארנונה למוסד מתנדב לשירות הציבור
ע"ש עמותת בת עמי – אמונה עלומה (ע"ר)

בקשה מיום 31.03.2025

בהתאם להוראות חוזר מנכ"ל 5/2019 (להלן: "חוזר המנכ"ל") מועברת אליכם בקשתה של עמותת בת עמי – אמונה עלומה (להלן: "המבקשת"), לפטור מארנונה בהתאם לסעיף 5(י) לפקודת מסי העיריה ומסי הממשלה (פיטורין), 1938 (להלן: "הבקשה", "פקודת הפיטורין"), בקשר לנכס אשר נמצא ברחוב הרצל 2/1 (להלן: "הנכס"), וזאת לצורך מתן חוות דעת למועצת העיר האם לאשר את בקשתם לפטור מארנונה והכרה במוסד כ"מוסד מתנדב לשירות הציבור".

נתונים כלליים:

1. המבקשת, עמותת בת עמי – אמונה עלומה (ע"ר), רשומה כעמותה לפי חוק העמותות, התש"ס-1980, ומפעילה עמותה שמטרתה על פי הצהרתה איתור מתנדבות ומתנדבים לשירות לאומי, שירות אזרחי או התנדבות קהילתית. במסגרת זו, המבקשת מחזיקה בנכס שברחוב הרצל 1/2 בעיר, הרשום כנכס מספר 600100200, המהווה דיור לבנות שירות לאומי, כאשר המבקשת מחזיקה בנכס החל מיום 01.09.2020.
2. המבקשת, מבקשת פטור מתשלום ארנונה לשנת 2025, בהתאם לסעיף 5(י) לפקודת הפיטורין, הקובע כי כל רכוש שמוסד-מתנדב לשירות הציבור משתמש בו אך ורק לשירות הציבור, יהיה פטור מתשלום ארנונה וזאת בתנאי שאותו מוסד קיבל אישור בדבר היותו "מוסד מתנדב לשירות הציבור". מוסד אשר יוכר כ"מוסד מתנדב לשירות הציבור" יהיה זכאי לפטור חלקי מתשלום ארנונה בשיעור שני שלישים.

בחינת הבקשה בהתאם להוראות חוזר המנכ"ל:

1. מבחינת הבקשה, עולה כי המבקשת אינה עומדת בקריטריונים הבאים:

א. קריטריון מספר 8 בנוהל – "התמיכה הממשלתית ו/או העירונית שניתנה למוסד אינה עולה על 50% מהכנסותיו הכוללות של המוסד (למען הסר ספק ומבלי לגרוע מהאמור, יצוין כי דין תמיכה מהסוכנות היהודית כדין תמיכה ממשלתית)" – על פי הדו"ח הכספי שצורף לבקשה, עולה כי התמיכה הממשלתית והעירונית למבקשת, הינה בשיעור של כ- 70% מהכנסות הכוללות של המבקשת, לפיכך אין עמידה בקריטריון זה; ראו להלן:

	תשס"ט		
	2022	2023	
	ש"ח	ש"ח	
א. מחזור הפעילויות			
משרד החינוך	30,888,310	33,643,025	
משרדי ממשלה אחרים	41,696,471	45,711,169	
מוסדות	21,500,471	22,997,859	
תרומות		3,179	
סכומים ששוחזרו מנכסים נטו שהוגבלו לפעילויות	1,465,302	1,141,187	
סכומים ששוחזרו מנכסים נטו שהוגבלו לרכוש קבוע	30,000		
נכסים שהתקבלו ללא תמורה (ראה ביאור 4 לעיל)		8,599,733	
שווי כסף	50,960	40,431	
אחרות	209,015	623,852	
	95,840,529	112,760,435	

כ-70% תמיכה
ממשלתית

ב. קריטריון מספר 10 בנוהל – "לא יינתן פטור גורף לכל נכסי המוסד, אלא לנכס שלגביו מבוקש הפטור, אשר משמש את המוסד אך ורק למתן שירות התנדבותי לטובת הציבור ואינו משמש לכל פעילות של אדם או גוף אחר. יובהר כי בהתאם לאמור וככלל, נכס המשמש למגורים הנמצא באחזקתו של מוסד אינו עומד בקריטריון זה". על אף האמור, ניתן יהיה לראות נכס המשמש למגורים הנמצא באחזקתו של מוסד כעומד בקריטריון זה רק בהתקיים כל התנאים הבאים: (א) הנכס משמש אך ורק למגורים של יחידים אשר השירות ההתנדבותי שניתן על ידי המוסד מכוון עבורם (ב) מגורי היחידים בנכס מהווים חלק מתכלית פעילות המוסד והם נדרשים ומתחייבים לצורך קיום פעילות ההתנדבותית סדירה ושיטתית (ג) מגורי היחידים בנכס מתחייבים לצורך מתן השירות הניתן ליחידים האמורים על ידי המוסד המתנדב והשירות לא יינתן להם על ידי המוסד, אלא בכפוף למגוריהם בנכס המגורים האמור". – הקריטריון קובע כי נכס המשמש למגורים, אינו עומד בקריטריון זה. כיוון שהנכס משמש למגורים המתנדבים במוסד המבקשת, אין עמידה בקריטריון זה.

2. לאור העובדה כי המוסד אינו עומד במלוא הקריטריונים, כנדרש בחוזר המנכ"ל המחייב לעניין זה, המלצתנו היא כי אין לראות במוסד כ"מוסד מתנדב לשירות הציבור". יודגש כי על פי הוראות חוזר המנכ"ל, די בכך שמוסד אינו עומד באחד מהקריטריונים בכדי לדחות את בקשתו. על כן, אין באמור כדי להעיד על התקיימותם של יתר הקריטריונים אשר לא הוזכרו לעיל.

בברכה,

אילן קדוש

מנהל אגף שומה וגבייה